

Jedenásta kapitola – Kráľovstvo: 1. časť

Hlavné: Prvá kniha Samuelova 1-4, 7-12, 15-16, 26

Voliteľné: celá Prvá kniha Samuelova

Doplňkové: Genesis 21, 1-3. Genesis 25,21. Genesis 30, 22-24. Kniha Sudcov 13,2. Kniha Sudcov 13,24. Žalmy 2 a 47. Lukáš 1

A. Kontext príbehu

Na sklonku Jozueho života nebola obsadená celá zaslúbená krajina. Jozue uistil Izrael, že Boh vyženie zvyšných ľudí, ak Izrael bude plniť Božiu vôľu a ostane mu verný. Ale ak sa odvrátia a spoja s tými, ktorí zostali, „stanú sa vám osídľom a pascou, korbáčom na vaše boky a trním vo vašich očiach, až vymiznete z tej krásnej krajiny, ktorú vám dal Pán, váš Boh“ (Jozue 23,13). Kniha Sudcov v živých farbách ukazuje, čo sa stalo, keď sa Izrael rozhodol nevyhnať Kanaáncov. Izraelský ľud uprednostnil svoju cestu pred Božou cestou. Rodičia neučili svoje deti to, čo sa sami naučili. Každý robil, čo bolo správne v jeho očiach. A obyvatelia krajiny sa im stali osídľom a pascou. Izraeliti sa spojili s Kanaáncami. Ženili sa s nimi; uctievali ako oni; stali sa im podobnými. Hrôzy vyrozprávané v posledných troch kapitolách Sudcov vykresľujú živý obraz toho, ako hlboko klesli. Typ národa, akým sa začali stávať, vysvetľuje prečo dal Boh príkaz vyhnať všetky pôvodné národy Kanaánu zo zaľúbenej zeme.

Kniha Sudcov ukazuje aj pozitívne obrazy: príklady viery a Božej vernosti svojim deťom. Ale opakujúci sa kolobeh hriechu, zúfalých prosieb ľudu a Božej záchrany nastoľuje otázku: Čo bude potrebné na prerušenie tohto kolobehu? A kde je kráľovstvo, ktoré Boh prisľúbil? Okrem dvanástich sudcov nebol nad Izraelom takmer dvesto rokov žiadny Boží vodca. Prišli do Kanaánu, majú slabú kontrolu nad krajinou. „V tých dňoch nebolo v Izraeli kráľa. Každý si robil, čo sa mu páčilo“ (Sud 21, 25). Jedenásta kapitola zachytáva koniec tohto obdobia, vzídenie posledného a najväčšieho sudcu Samuela a žiadosť Izraela o kráľa. Začína obdobie kráľovstva, čo popisuje Prvá a Druhá kniha Samuelova (1 a 2 Sam) a časť Prvej knihy Kráľov (1 Kr). Prichádza dlho očakávaný čas, v ktorom Boh formuje Izrael ako Jedno Sväté Kráľovstvo prostredníctvom muža podľa Božieho srdca – Kráľa Dávida. Ľud je nestály, ale Boh nikdy nezabúda na svoje sľuby.

B. Prečítajte si príbeh

Prečítajte si 1 Sam 1–4, 7–12, 15–16, 26, aby ste sa oboznámili s najdôležitejšími obdobiami prvej časti Kráľovstva. Táto kapitola začína vzostupom monarchie za Samuela a pokračuje cez vládu Šaula a pomazanie Dávida. Druhá časť sa bude týkať vlády Dávida a Šalamúna. Po prečítaní sledujte udalosti v strednej časti grafu časovej osi Biblie. Všimnite si vývoj v Božom

„rodinnom pláne“ a fialovú farbu, ktorá by vám mala pripomínať kráľovskú hodnosť. Nejaké otázky? Zapište si ich.

Na prehĺbenie (voliteľné): Ak chcete vniknúť do celého príbehu tejto časti kráľovského obdobia, prečítajte si všetky kapitoly knihy 1 Sam. Vychutnajte si ich a nestarajte sa príliš o detaily. Tento čas navyše sa vám mnohonásobne vráti.

Ako vždy, pred čítaním sa pomodlite.

C. Podrobnejšie štúdium

Odpovede na tieto otázky vás vtiahnu do srdca príbehu. Ak niečomu nerozumiete, zapíšte si to do diskusie.

POVOLANIE SAMUELA (1 SAM 1–7)

- 1. a.** Anna je neplodná, kým jej Boh nepožehná syna, ktorému dá meno Samuel - dieťa, ktoré sa stane posledným a najväčším zo všetkých sudcov. Pamätáte si na nejaké ďalšie veľké postavy v Biblii, ktoré sa narodili ženám, ktorých telá neboli schopné počať, kým Boh nezasiahol? (Pomoc s touto otázkou nájdete v Gn 21,1–3; 25,21; 30,22–24; Sdc 13,2; 24 a Lk 1.)

b. Je to náhoda? Čo myslíte, prečo si autori dali záležať na tom, aby opísali okolnosti narodenia týchto mužov?
- 2.** Čo v opise Samuelovho raného života poskytuje ďalší dôkaz o Božej iniciatíve a zámere so Samuelom?
- 3. a.** V 1 Sam 4–6 ľud Izraela posielal po archu zmluvy, keď ich Filištínci porazia. Bolo nesprávne spraviť to? Koniec koncov, Boh ich viedol k dobytíu Jericha cez pochod na čele s archou. Prečo ich Boh vydal Filištíncom a nechal im archu vziať?

- b. Podľa 1 Sam 7 uplynulo dvadsať rokov. Archa zmluvy bola vrátená Izraelu, ale ľud je stále utláčaný Filištíncami. Samuel zvoláva zhromaždenie do Micpy (Mizpah) a pripravuje sa na boj. Ako si vysvetľujete víťazstvo Izraela? Ako sa ich konanie v tejto bitke líši od ich konania v predchádzajúcej bitke opísanej v 1 Sam 4?

IZRAEL SI ŽIADA KRÁĽA (1 SAM 4–8)

4. Prečítajte si 1 Sam 8.

- a. Je to koniec éry sudcov a ľud si žiada kráľa. Prečo chcú kráľa a čo to hovorí o ich vzťahu s Bohom?
- b. Čo hovorí Boh Samuelovi, aký bude výsledok, ak budú mať kráľa?

PRVÝ IZRAELSKÝ KRÁĽ: ŠAUL (1 SAM 9–31)

5. **Premýšľajte o tom:** V 1 Sam 9 Samuel pomazáva za kráľa muža menom Šaul z kmeňa Benjamín. Pozrite si mapu „Dvanásť kmeňov“ v deviatej lekcii. Spomeňte si na to, čo ste sa naučili o kmeňoch v knihe Jozue. Je na geografickej polohe kmeňa Benjamín niečo významné, čo z nej robí vhodné miesto pre vzídenie prvého izraelského kráľa?
6. Izrael má teraz kráľa ako ostatné národy. Ale bude jeho kráľ ako králi iných národov? Prečítajte si 1 Sam 12,12-15 (časť Samuelovej reči na rozlúčku s národom) a Žalm 47 a Žalm 2. (Žalmy sú doplnkovou knihou pre toto časové obdobie a mnoho žalmov bolo napísaných v čase Kráľovstva.) V čom sa bude izraelský kráľ radikálne líšiť od kráľov iných národov?
7. Prečítajte si 1 Sam 13,1–14 a 1 Sam 15. Akých hriechov sa kráľ Šaul dopúšťa a čo stráca pre svoj vážny hriech?

8. Samuel pomaže mladého Dávida za budúceho kráľa Izraela, hoci Šaul zostane kráľom až do svojej smrti. Čoskoro po pomazaní Dávida Goliáš, mocný bojovník Filištíncov, vyzve izraelské vojsko na boj (pozri 1 Sam 17). Ako si vysvetľujete Dávidovu dôveru, že on, obyčajný chlapec, môže poraziť Goliáša, najmä keď sa všetci skúsení vojaci tak boja?
9. Šaul bol vyvolený Bohom, pomazaný Samuelom a božsky vybavený na pozíciu kráľa (pozri 1 Sam 10,6) Aj keď Šaul neposlúchne Boha a pokúša sa zabiť Dávida, pretože naňho žiarli, a hoci Dávid vie, že bol tiež pomazaný za kráľa – ako Dávid prejavuje svoju úctu k Šaulovi, Božiemu pomazanému? Čo to hovorí o Dávidovom vzťahu s Bohom? (Pozri 1 Sam 23–24 a 26.)

D. Aplikácia

Tieto otázky vám pomôžu aplikovať jednu z kľúčových tém stretnutia pre váš život. Po meditácii nad odpoveďami napíšte Bohu krátku písomnú modlitbu. Ak chcete.

Žiadosť Izraela o kráľa je odmietnutím Božieho kral'ovania a odráža túžbu Izraela byť „ako ostatné národy“. Hľadáte niekoho iného ako Boha, aby bol kráľom vo vašom živote? Máte problém dôverovať mu, a snažíte sa vziať veci do vlastných rúk, ako to urobil Šaul? Prezrite si žalmy a nájdite taký, ktorý hovorí k vášmu srdcu. Mnohé z prvých žalmov napísal Dávid. Silne a s veľkou krásou hovoria o Božom kral'ovaní. Meditujte o jednom z nich a urobte z neho svoju modlitbu.

Drahý pane ...